

Г-21

34764

В. ГАРШИН

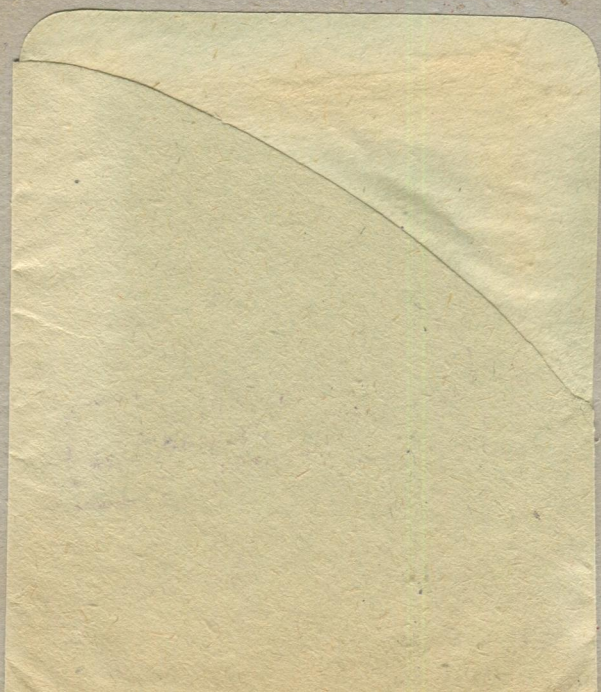

СИГНАЛ

КОМИ ГОСИЗДАТ—СЫКТЫВКАР—1938

АДРЕС МЕНИ
Обл. Центр. Библиотека
— Сыктывкар —

1950.

Г-21

В. ГАРШИН

СИГНАЛ

Гермасалис
В. БОРОДИЧЕНКО

~~АБОНЕМЕНТ
Обл. Центр. Библиотекалөн
— Сыктывкар —~~

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИЗДАТЕЛЬСТВО
СЫКТЫВКАР 1938

В. ГАРШИН
СИГНАЛ
На коми языке

ДЛЯ МЛАДШЕГО ВОЗРАСТА

Редактор П. Дороник. Техредактор М. Шестаков. Рисунки В. Бородиченко. Перевод Г. Федорова. Издание № 125. Уполномоченный Главлита № 1848. Типографский № 2298. Тираж 3000 экз. Формат 62×94 1/16. Печатных листов 1. Сдано в производство 10-XI-37 года. Подписано к печати 31-38 года.

Типография УМП, Коми АССР,
гор. Сыктывкар, ул. Первомайская,
Дом Печати.

Семен Иванов ужавліс көрттуј вылын стөрөжын. Сіјө будкасаң өті станціјаөзыс вөлі даскык верст, мөдөзис—дас верст. Верст ноль сајө кымын мөјму востисны печкан фабрика; сълөн сөд трубаыс чурві-зис вөр сајсаң, а матынжык, матигөгөрсә будкајасыс өтдор, сесса некущөм олан керка ез вөв.

Семен Иванов вөлі жугалөм морт, вісыс. Окмыс во сајын вөлі сіјө војна вылын: служітліс фенщікын офіцер дінын, вөчліс ськөд зөң поход. Щыгјавлывліс сіјө, і кынмавліс, і шонді улын пөжсывліс, вөч-лывліс неламын да ветымын верстјасөз жар пөраө і көзыдјас дырјі, удајччывліс і пулајас улын вөв-лыны, да, слава богу, ніөті пула ез інмыв. Сулаліс өтчыд полкныс медвоzza лініјаын; зөң вежон ту-рокјаскөд вөлі перестрелка: кујлө мјан цеп, а ло-щіна мөдарас—турокјаслөн, і асывсаң рытөз лыж-сасны. Семенлөн офіцерыс щөщ сені вөлі; быд лун кујімыс Семен вајліс сылы полкөвөј кухнаыс, ов-рагыс, пөс самөвар да өбөд. Мунө сіјө самөварөн вогса местаті, пулајас шуғлалөны, ізјасө кучкалөны, страк Семенлы, бөрдө, а ачыс пыр мунө. Господа

офіцерјас вöліны зев döвöленöс сыөн: пыр налөн вöлі пöс чај. Походыс сїјö воіс ловјөн, сöмын кыс да кокјасыс пондісны жукавы. Ез еща шог ло нуны сїјö кадсаңыс. Воіс гортас—старік бағыс кувсіс; пі вöлі нолöд ар вылын—кулі-жö, горшнас вісіс; колісны Гемен бабаыскöд öтнаныс. Ез удајччы сылы овмöсын: сöкыд зев пыктöм кі-кокөн мутö гөрны. Ез кут вермыны овны деревнаын; мунісны најö выл местајасö шуд корсны. Овліс Гемен гöтырыскöд лініја вылын. Херсонын да доншцінаын; некыс шуд ез азыны. Муніс гöтырыс слугаö, а Гемен важ мозыс шöјтö. Удајччіс сылы öтчыд машинаөн мунны; öтї станціјаыс азыö, начальныкыс быттö тöдса. Візöдö сы вылö Гемен, і начальнык Гемен чужöмö візöдö, тöдмалö. Тöдісны најö мöда-мöдсö: асланыс полкса офіцерыс вöлöма.

— Те Іванов?—шуö.

— Так точно, ваше благородїе, ме тајö і ем.

— Те кыз татчö вескалін?

Гемен вісталіс: сїз вот-пö і сїз.

— Кытчö-жö öнї мунан?

— Ог вермы тöдны, ваше благородїе.

— Кыз сїз, дурак, он вермы тöдны?

— Так точно, ваше благородїе, сы вöсна, мыј сетчынысö мен некытчö. Кущöмкö уж, ваше благородїе, корсны колö.

Візöдліс сы вылö станціјаса начальнык да шуö:

— Вот мыј, воканöј, қолччыв те кытчöзкö станціјаас. Те, кажїччö, гöтыра? Көн тенад гöтырыд?

— Так точно, ваше благородїе, гöтыра! Гöтырöј Курск карын, купеч ордын слугаын.

— Но, сїз-кö гїж гöтырыдлы, мед локтас. Білетсö донбосттöг сузöда. Тани мїжан көрттујывывса будка

Семен вiставлiс ас сiкт жылыс да војна вылi вeтлiм жылыс.

рекмө, понда клопочітны ме дістанціоннөј началь-
ніклыс.

— Ыжыд аттө, ваше благородіје,—шуіс Семен.

Кольчіс сіјө станціјаө. Отсасіс начальник кухна-
ын, поткөдліс пес, двор да платформа чышкіс. Вежон мығи воіс гөтырыс, і мөдіс Семен ручнөј
тележка вылын аслас будкаө. Будкаыс вөлі выл,
шоныд, пес—мыјда колө, ічөтік градјөр возза стө-
рөжјаслөн колөма і десатіна жын мыдта гөрөм му
полотно өтар-мөдар бокас. Пондіс радлыны Семен;
кутіс мөвпавны, кыз ас овмөсө кутчысны, нөбны
вөв, мөс.

Сетісны сылы став колан көлүј: гөрд флаг, віж
флаг, пөнарјас, рожок, компас, мөлөт, гажкајас він-
тітны ключ, лөм, зыр, росјас, болтјас, көстылјас,
сетісны кык кнїжка көрттујывса правілөјасөн да
појездјаслыс распісаніје. Первојја кадас Семен вој-
јассө ез уэлы, пыр велөдіс распісаніје; поједыс
нөшта час-кык мығи локтө, а сіјө кыщовтас ассыс
участоксө, пуксас будка дінө лабічө і пыр вічөдө-
да кывзө, оз-ө сырмыны релсјас, оз-ө шуміт по-
језд. Велөдіс наізуе і көрттујывса правілөјас; көт-
лыдысө вөлі омөла, по-складам, а век-жө велөдіс.

Фелөыс вөлі гөжөмын; уж абу сөкыд, лым зырт-
ны оз ков. Сесса і појездјасыс шоча ветлісны тая-
тујөд. Суткінас кыкыс кыщовтас Семен ассыс вер-
ста колассө, кытјасыскө гажкајас відлас, зелөдас, му-
сө рөвнајтыштас, ва трубајас вічөдлас, і мунас гор-
тас ассыс овмөс лөсөдны. Сөмын өтітор лок ас ов-
мөсас: мыј мөвпыштас лөсөдны, бығ колө јуавны
тујывса мастерлыс, а сіјө сесса доложітас дістан-
ціјаса начальниклы. Прощеніје ветліг коста колан
кадыс і колө. Весіг гажтөмтчыны кутісны Семен гозја.

Тöлыс кык кымын колі; Семен кутіс тöдмасны сусед стөрөжжаскөд. Öтi стөрөж жона-нын пöрыс вöлі; пыр көсјісны сiјөс вежны, будкасы муртса вермө петны. Сы пыдди гөтырыс вöлі ужалө. Мөд будочныкыс, кодi станција дорас матынжык, вöлі косi-ник том морт.

Первојыс Семен ськөд паныдасіс көрттуј полотно вылын, кык будка шöракостын, туј видлалігөн. Семен шапкасö бостіс да копыртчыліс сылы:

— Олан-вылан, сусед.

Суседыс візөдліс сы вылө боксан.

— Здорово,—шуө.

Сегга бергөдчiс да муніс. Мөдыс налөн гөтыр-јасныс паныдаслісны. Семенлөн гөтырыс—Арина—здоровајтчiс суседкакөд; мөдыс ез-жө кут уна сор-нитны, муніс. Öтчыд аззiс сiјөс Семен.

— Мыјла-нө, ічмонөј, тенад верөсыд абу варов? Нывбаба чөв олыштіс да шуіс:

— Мыј жылыс-нө сiјө кутас текөд сорнитны? Быдөнлөн аслас... Мун, јен текөд.

Колі нөшта öтi тöлыс, тöдмасісны. Паныдасасны Семен да Васілеј көрттуј вылын, пуксасны, калла-нөн курітчöны да сорнитöны ас олөм-вылөм жылыс. Васілеј векжык чөв олө, кывзö, а Семен віставлө ас сікт јывсыс да војна вылө ветлөм жылыс.

— Уна і шог төдлі ме ас немөн,—вісталіс Семен,—а кузö-нө ескö менам нем? Јенмыс ез сет меным шуд. Кодлы кущөм судба-талант сетас господ, сiз-нын і ем. Вот мыј, Васілеј Степаныч.

Васілеј Степаныч релсö кучкышталөмөн пыркө-діс каллансö, чеччiс да шуö:

— Оз судба-талантным мiјанлыс олөмнымөс сој, а јөз. Мортыс лок да горш зверыс свет вылас абу.

Көјінөс көјін оз сој, а морт мортөс ловја вывгыс вилдө.

— Чөв, другө, көјиныд көјинтө сојө, тајө те ен вистав.

— Сіз, кыв вылө лөсалис да шуі. Көт кыз, а мортгыд лок тварыд абу. Ез-кө ескө вөв јөзлөн горшлуныс да локлуныс, позө-на вөлі овны. Быдөн зилө тенгыд сөрвітны, тенгыд кусөктө мырдыны да жөритны.

Кутіс мөвпавны Семен.

— Ог,—шуө,—төд, воканөј. Гашкө, тајө і сіз, а сіз-кө, то сіјө јенсаң сіөма.

— Сіз-кө, нинөм і сорнітны теја-мејалы,—шуіс Васілеј.—Став омөлтөрсө-кө јен вылө көвјавны, а аслыд пукавны да терпітны, сіз-кө, воканөј, колө лоны не мортөн, а скөтөн. Вот теныд менам висталөм.

Сегса бергөдчіс да прөстичытөг муніс. Семен чеччіс-жө.

— Сусед,—горөдіс сіјө,—мыј вөсна те вичан?

Сусед ез і бергөдчыв, муніс. дыр вичөдіс Семен сы вылө, кытчөз Васілеј ез сајав. Локтіс гортас да шуө гөтырыслы:

— Но і сусед-жө мјан, Аріна: челла, а абу морт.

Но најө ез лөгасны: бара паныдасісны да кутісны сорнітны і бара сы јылыс-жө.

— Не-кө јөзыс... егө ескө теја-меја тан будка-јасын пукалө,— шуіс Васілеј.

— Мыј көт будкаын... Нөмтор, позө овны...

— Позө овны... позө овны... Ек, те! Куза олін да еща боетін, уна вичөдін да еща азгін! Гөл мортыды, будкаын көт јешщө мөдлаын, кущөм-нін олөм! Тајө ад горшјасыд ловјөн тенө сојөны. Став

вiртö пычкöны, а пöрысман — шыбытасны, кызi лок жмыкöс порсјаслы. Уна-ö жалöваннöтö бостан?

— Ещанiк, Васiлеј Степаныч, даскык шайт.

— А ме даскујим да жын. Öнi тенгыд јуала: мыјла таз? Правiлöјас сертi мiјанлы правленiјесаң пöлагајтчö быдöнлы öткода: пес, би да нöшта дасвiт шайт. Kodi-нö ескö теја-мејалы урчитiс даскык либö даскујим да жын шайтсö. Ме тенгыд таяö i јуала? А те шуан, овны позö! Тегöгөрво: абу шайтөн жын-јөн вöсна сорныс, мед кöт дасвiтнансö мынтiсны. Возза тöлыснас ме ветлi станција вылö; бурещ вöли директор сени, азöдлi ме сiјöс. Удајтчiс ташöм чест. Торја вагонын вöли сiјö мунö, петiс платформа вылö, сулалö... Но-да, дыр кежлö ме тани ог колтчы; муна, кытчö сiңјас вiзöдöны.

— Кытчö-жö те мунан, Степаныч? Бур бöрад мöд бур оз корслыны. Тани тенад со i керка, i шоныдiн, i iчöтiка мутор. Гöтырыд тенад ужалыс...

— Мутор! Вiзöдлiн мед менам мутор вылö. Нi öтi нөр сени абу. Тулыснас капуста пуктыли. Локтiс тујвывса мастер: „Таяö-нö,— шуö,— мыј тани? Мыјла јуавтöг пуктöмыд? Пыр-жö iдрав, мед дукуыс ез вöв“. Мастерыс код вöли. Мукöд кадö-кö, ескö, нiнöм ез шу, а секi козныштiс... „Кујим шайт штрап!“

Чöв олыштiс Васiлеј, кыскыштiс каллансö да нöжјөнiкөн шуыштiс:

— Таякö сiјöс вiа — кызкö-тая кутсi-жö.

— Ок, те горач-морт, сусед, сiнмад ме теныд шуа.

— Абу горач ме, а вескыда мöвпала i сорнiта. Ме сылы петкöдла-на, гöрд чужöмлы. Сiстанцијаса начальниклы кута норасны. Вiзöдлам!

I збылыс норасiс.

Öтчыд сiстанцијаса начальник вöли тујсö вiдлалö.

Кујим лун мысті тајо тужодыс колө вөлі мунны пітірса важној господајаслы: најо ревізіја нуөдісны да сіјөн і колө вөлі локтіг кежаныс пөрадок лөсөдны. Балласт кіскалісны, рөвнајталісны, шпалјас відлалісны, көстылјас тувјышталісны, гајкајас зелөдалісны, столбјас красітісны, пројездјассө щөктісны віж лыаөн кіскавны. Суседка-стөрөжіка весіг ассыс старіксө петкөдіс турун весавны. Ҷоң вежон ужаліс Семен; гөгөр лучкі-ладно вөчіс, щөщ і ас вывсыс кафтаңсө дөмліс, весаліс, а ыргөн блакасө југјавтөз кірпічөн зыртіс. Ужаліс щөщ і Васілеј.

Локтіс дістанціјаса началнік дрезіна вылын; нол-рабочөј бергөдлөны воропјасөдыс; шестернајас жургөны; часнас верст кыз кымын лебө дрезінаыс, сөмын журакылөны көлөсајасыс. Воіс Семен будка дорө. Семен чепөсјіс, по-солдатскі рапортујтіс. Сылөн ставыс вөлі лучкі.

— Те важөн-нын тан?— јуаліс началнік.

— Мај мөдөд лунсаң, ваше благородіје.

— Ладно. Атө. А со квајтымын нөлөд номерас коді?

Көрттујывса мастер (щөщ ськөд дрезіна вылас локтіс) вочавізіс:

— Васілеј Спірідов.

— Спірідов, Спірідов... А, тајо сіјө, коді-тај мөјму теныд замечаніје улө сурлі?

— Сіјө і ем.

— Но, ладно, ветлам візөдлам Васілеј Спірідовөс. Вөрзөдчөј.

Рабочөјјас вөрзөдісны дрезінасө,— сіјө кутіс турны релсјас вывті.

Семен мөвпыштіс: Буракө, лоас налөн сені „ворсөм“.

Кык час мыстї кымын Семен муніс асгыс тужсö вїзöдлыны. Аззö—полотно куза кодкö локтö, жур-
вылас мыжкö быттö жежыд тыдалö. Сужыка вїзöд-
ліс Семен—тажö Васілеј вöлöма; кіас бед, мышкас
ноптор, чужöмбансö чышжанөн тöбöма.

— Кытчö мөдöдчїн, сусед?—горöдіс Семен.

Локтіс Васілеј зік матö: чужöмыс быгалöма, кызі
мел, öзжалан сїнжаса; сорнітны пондіс да гөлöсыс ор-
жасана.

— Карö, — шуö, — Москваö... правленїеö.

— Правленїеö... Сїз, сїз! Норасны-їнö көсжан?
Чöв, Васілеј Степаныч, вунöд.

— Ог, вокö, ог вунöд, сор вунöдны. Со, аззан,
меным чужöмам кучкіс, вїрöз жугöдіс. Кытчöз ловжа
лоа, ог вунöд, сїз ог еновтчы!

Семен кутіс кіöдыс Васілејöс.

— Еновтчы, Степаныч; збылыс теd шуа: буржы-
кыс оз ло.

— Мыј сен буржыкыс. Ачым тöда, мыј буржы-
кыс оз ло; правїлнö те вїставлїн судба-талант јывсыд.
Кöт аслым буржыкыс оз ло, но колö правда вöсна
сулавны.

— да те вїстав, мыјыс тїжан ставыс пансіс?

— да мыјыс... Гөгөр вїзöдліс, дрезїна вывгыс
леччыліс, весїг будкаö пыраліс. Ме тöда-нїн вöлі,
міса, чорыда кутас јуасны; гөгөр лучкі-ладнö лö-
сöдлі. Бөр-нїн пондыліс мөдöдчыны, а ме жалöбаөн.
Сїјö пыр-жö пондіс горзыны. „Тан, — шуö, — локтö
правїтельственнöј ревізіја, а те кушöмкö градјөр
јылыс жалöбаөн! Тани, шуö, тајнöј сöветнїкјас лок-
тöны, а те капуостаөн сујсан!“ Ме ег вермы кутгы-
ны—шуї öтї кыв, ег ескö зев чорыдöс, но сылы дöz-
мöдана кажїччїс. Сїјö-таж кызі лöсыштїс меным... а

ме сулала, сизі быттö і колö. Мунисны најö, вöмисті
ме сажкалышті, вот мыскі чужöмöс дај мöдöдчі.

— Кызі-нö будкаыд?

— Гöтырöј коліс. Ужалас... А чöрту најöс туј-
наныс і быдөн.

Чеччіс Васілеј, кутіс мунны.

— Прöщцајтлы, Іваныч! Ог тöд, мыжкö тöлк
бостас оз меным.

— Подөн-öмöј мунан?

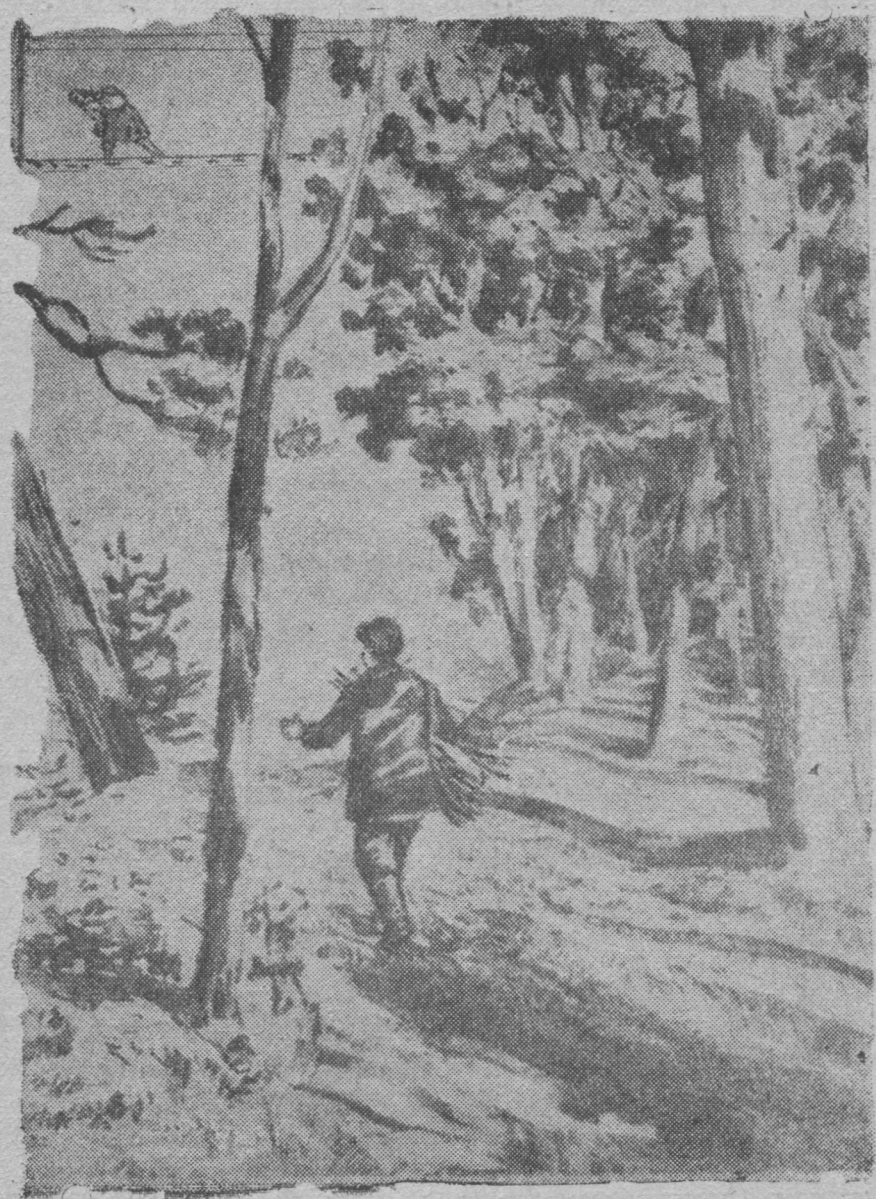
— Станціја вылын тöварнöј појездö вöзгыса; ас-
кі Москваын лоа.

Суседјас прöститчисны. Васілеј муніс, дыр сижö ез
вöv. Сы пыдди ужалис гöтырыс, лун і вој ез узлы;
верöссö виччысигас проч омöлтчіс. Којмöд лунас
прöјдитіс ревізіја. Паровоз, багажнöј вагон да кык
первојја класса, вагон, а Васілеј век-на ез вöv. Нö-
лöд лунас Семен азіс гöтырсö сылыс,—бöрдöмыс-
ла сінјасыс пыктöмгöс, гöрдöдöмагöс.

— Верöсыд локтіс?—јуалис Семен.

Нывбаба шеныштіс кінас, нінöм ез шу і кежіс
бокö.

Коркö зöла дырјыс-на Семен велöдчыліс талні-
кыс пöланјас вöчавны. Сотас сöмöссö, кытчö колö
розјас вöчалас, кыт-сурö мукöдлаті лöсöдыштас, се-
щöм бур пöлан артмас, кöт мыј сесга ворс! Прöст
кадјасö сижö пöланјастö вöчавліс уна да тöдса кон-
дукторкöд карö мöдöдлывліс—базар вылын кык
урөн пöлан нöблывлісны. Ревізіја бöрын којмöд
лунас Семен коліс гöтырсö 6 часö локтыс појезд
виччысны, а ачыс бостіс пурт да муніс вөрö, бед-
јас керавны. Воіс сижö ас участок помас—таті тујыс
крута вöлі кежö—і вөр пöлöныс мöдöдчіс чој го-
рув. Верст жын сажын вöлі ыжыд нур, а сені міча

Семенлөн сінјасыс пемдісны: көсјө горōдны—оз вермы.

кустјас быдмөны. Кералис нөбтыр да гортас мөдөдчис. Мунө вөрөд; шондйыс вөлі улын-һин; гөгөр лөн, сөмын кылө, кызі лебачјас сылөны да валежнікјас кок улын ращкакылөны. Нөшта муныштіс Семен, регыд-һин көрттуј тыдовччас; і кылө сіјө, бытө кодкө көртөн кљонөдчыштө. Терыбжыка мөдөдчис Семен. Ремонтыс сіјө кадас ез вөв сы участокын. „Мыј-нө ескө тајө?—мөвпаліс сіјө. Петіс ердаинө—сы возын көрттуј насып кыпөдчө. А полотно вылын, выліас, морт лажгөдчөма, мыјкө вөчө. Гусөһикөн Семен пондіс кайны морт дорө, ачыс чајтө, мыј тајө мортыс локтөма гайкајас гусавлыны. Вірөдө Семен—мортыс сувтіс, кіас көрт лөм; лөмсө сујіс релс улас да кыз бертыштіс! Семенлөн сінјасыс пемдісны; көсјө горөдны—но оз вермы... Аззө сіјө Васілејөс, пондіс вывлаң котөртны, а Васілеј, лөма да клуча, насып мөдар бокас чепөсјіс.

— Васілеј Степаныч! Дона морт, бергөдчы! Вай лөмтө. Бөр пуктам релссө, һекөд оз і төдлы. Бергөдчы, мезды ассыд ловтө грекыс.

Васілеј ез і бергөдчыв, котөртіс вөрө.

Сулалө Семен вежінтөм релс дорын; бефјассө ассыс ускөдіс. Локтө појезд пассажірскөј, а абу төварнөј. Һинөмөн оз поз сіјөс сувтөдны: флагыс абу. Куш кинад релстө местаас он пукты. Колө котөртны будка дорө да вайны сес кушөм-сурө көлуј. Господі, отсав!

Котөртө Семен аслас будка дорө,—лолыс тырөма. Котөртө—вот-вот усө. Петіс вөрыс—будкаөзыс сөмын со кымын сыв колі, кылө—тутөстіс фабрикаын: квајт час! Кык мінут мысті колө прөјітны појездлы. Господі! Мезды невіннөј ловјасөс! Сінвозас кыптіс Семенлөн тащөм серпас: шујга көлөсанас

паровоз крукаса чуктөдөм релсө, здрөгмунө, шатвчас, кутас шпалјассө Һешкыны, а таті буреш тујыс чукултө, појездыс угаҥ насып горув дасөҥи сыв... а сени којмөд классын јөзыс тыр, посні челдјас і... Пукалоны өні најө сени, Һинөм јылыс оз мөвпавны... Ог, ог удит будка дорөз волены да бөр сетчө мунны...

Будка дорө вольтөг, Семен бөр бергөдчис, важыс өдјө кутис котөртны. Зік саттөг моз котөртө; ачыс оз і төд, мыј сен кутас вөчны. Локтис вејинтөм релс дорө; аслас бедјасыс век-на сен кујлоны. Бостис өҥи бед, ачыс оз төд мыјла, воҥлаң котөртис. Сылы кажитчө, мыј појездыс локтө-Һин. Көнкө ылын кылө сйлөн тутөстөм, релсјасыс Һөжјөник сырмыны кутисны. Котөртны воҥө ебөсыс абу. Чуктөдөм релсаң со кымын сыв сажө сувтис: сени јурас воис өҥи мөвп. Пөрччис шапкасө, кыскис сес чышјан. Сапөг гөлөн костыс кыскис пурт.

Сушкис пуртөн аслыс шујга кias гырззасыс вылөжык; чепөсјис вір, пөс шорөн кутис визувтны; көтөдис чышјансө вірнас, паскөдис да көрталис бед помө, сесса лептис гөрд флагсө.

Сулалө да өвтчө аслас флагөн, а појездыс тыдалө-Һин. Оз аззы сјјөс машинист, матө локтас да со сыв саяд он-Һин вермы сувтөдны сөкыд појездтө.

Вірыс өтарө пыр петө і петө; топөдис ранасө туша бердас, но оз вермы вірсө сувтөдны; тыдалө, јона пыдөз сушкысөма. Јурыс пондис бергөдчыны; сінјасас веравны кутис; сесса і зікөз пемдис сінвозыс, а пелас пондис звөнитны. Оз-Һин аззы локтыс појездсө, оз кыв сылыс јіркөдөм шысө; јурас сөмын өҥи мөвп: „Уса, ог вермы сулавны, ускөда флагсө; му-

нас поездыс ме вывті... Отсав, јенмөј, ысты менө вежысөс“.

Сінвоқыс ставнас сөдөдіс, сөлөм воҗас лоі бытө тө зік тыртөм, і ускөдіс флаҗсө кіыс.

Но ез уг муө сылөн вірөс флаҗыс: кодлөнкө мөд мортлөн кіыс кутіс сіҗөс да вылө лептіс локтыс поездлы паныд. Машиніст аҗіс сіҗөс, пөдлаліс регулатор. Поезд сувтіс.

Ғуҗысісны ваҗонҗасыс јөз, чукөртчісны. Аҗҗоны: кујлө морт, җоңнас вірөн тырөма, сафтөм; мөд морт сы дінын орччөн сулалө да кутө вірөс трапіча.

Ғөгөр вірөдліс Васілеј да јурсө леҗіс увлан.

— Көрталөј менө,— шуіс,— ме релссө чуктөді.

Сыктывкар
Центр. Библиотекалон
— Сыктывкар —

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ИЧӖТ ДА ШӖР АРЛЫДА ЧЕЛӖАФЈАСЛЫ БИБЛЮТЕКА

„КӢГА БӖРСА КӢГА“

1. ПУШКИН—Зарӗ черӗ җылыс моҗккыв.
2. ПУШКИН—Поп да сылӗн Казак Балда җылыс моҗккыв.
3. ПУШКИН—Цар Салтан җылыс моҗккыв.
4. ПУШКИН—Кулӗм царевна да Ғиҗим багатыр җылыс моҗккыв.
5. ЖУКОВСКИЈ—Сапбга кань.
6. КРЫЛОВ—Баснаҗас.
7. ЉЕРМОНТОВ—Ашик-Керӗб.
8. ТОЛСТОЈ Љ.—Акула.
9. ТОЛСТОЈ Љ.—Булка.
10. ТОЛСТОЈ Љ.—Фӗлипок.
11. ӢЕКРАСОВ—Генерал Топтыгӗн.
12. ӢЕКРАСОВ—Мазаҗ җед да кӗҗас.
13. ТУРГЕНЕВ—Беҗин луг.
14. ТУРГЕНЕВ—Бӗр'ук
15. ТУРГЕНЕВ—Муму.
16. ТУРГЕНЕВ—Перепеляк
17. ЧЕХОВ—Ваҗка.
18. ЧЕХОВ—Вӗв фамиҗа.
19. ЧЕХОВ—Ғетӗнкаҗас.
20. ЧЕХОВ—Җеҗыд кымӗс.
21. ЧЕХОВ—Пышҗыс.
22. ГОР'КИЈ—Архӗп җед да Љоҗка
23. ГОР'КИЈ—ЧелӖаҗас.
24. КУПРИН—Җеҗыд пон
25. КУПРИН—Гамбрӗнус.
26. ЉЕСКОВ—Часӗвӗҗ.
27. ГРИГОРОВИЧ—Гуттаперчевӗҗ Ғетӗнка.
28. ГАРШИН—Љагуша-путешественница.
29. ГАРШИН—Сигнал.
30. КОРОЉЕНКО—Ӣӗбӗм Ғетӗнка.
31. МАМИН-СИБИР'АК—Руд сылӗ.
32. МАМИН-СИБИР'АК—Студонӗҗ җу дорса керка.
33. МАМИН-СИБИР'АК—Кыҗсыс Земель.
34. БЕНКЕВИЧ—Музыкант Јанко.
35. КИПЉИНГ—Слӗн пӗ.
36. ЛОНДОН—Кӗш җылыс сказаниҗе.
37. ЛОНДОН—Кӗҗин.
38. БЕТОН-ТОМПСОН—Орӗм пель.
39. БЕТОН-ТОМПСОН—Чӗнк.
40. БЕТОН-ТОМПСОН—Ручлӗн семӗа.
41. АНДЕРГЕН—Ғуҗмовочка.
42. АНДЕРГЕН—Озыс салдат.
43. АНДЕРГЕН—Ғикӗҗӗ җусӗас.
44. АНДЕРГЕН—Тывкӗрт.
45. АНДЕРГЕН—Шуда колошиҗас.
46. АНДЕРГЕН—Принцесса да Поревӗзыс.
47. РОБЕРТС—Зонья да Кид.

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ИЧӖТ ДА ШӖР АРЛЫДА ЧЕЛӖСӖСЛЫ БИБЛЮТЕКА

„КӢИГА БӖРСА КӢИГА“

48. РОБЕРТС—Нывка да ош пӗ.	71. МАЈАКОВСКИЈ—Мыӗн кӖсӗ лоны.
49. РОБЕРТС—Кан Робинзон.	72. БАГРИЦКИЈ—Нӗчлӗн кок туҗ.
50. Сӗндбад—мореплавател (моҗкыв)	73. БАГРИЦКИЈ—Мордвинлӗн ӗвезда.
51. Коми моҗкывҗас.	74. Островскиҗ Н.—Гудок.
52. Невецкӗҗ моҗкывҗас.	75. УЛЈАНОВА М.—Ӗкен җылыс вӗсҗас.
53. ГРИММ—Бременса музыкантҗас.	76. ФАДЕЈЕВ—Метелца.
54. ГРИММ—Храбрӗҗ портнӗҗ.	77. БЕДНЫҗ Ф.—Баснаҗас.
55. ГРИММ—Моҗкывҗас.	78. КАТАЈЕВ—Учӗм.
56. УҗДА—Нелло да Патраш.	79. ПАУСТОВСКИЈ—Кӗчлӗн лапаҗас.
57. УҗДА—Степ.	80. ПРИШВИН—Јарӗк.
58. ГАУФ—Карлык Ныр.	81. БИАНКИ—Медбӗрҗа лыҗӗм.
59. ГАУФ—Кальф Аӗст.	82. БИАНКИ—Вӗрын воҗуҗтӗм.
60. ГАУФ—Ичӗт Мук.	83. НОВИКОВ-ПРИБОЈ—Зыбунҗас пӗвсын.
61. АФАНАСЈЕВ—Ӗагуша-Царевна.	84. ЖИТКОВ—Мангуста.
62. АФАНАСЈЕВ—Кыҗӗ мужӗк барӗнӗс велӗдӗс.	85. ЖИТКОВ—Обезҗана җылыс.
63. АФАНАСЈЕВ—Ӗӗз пышкыс бостӗм роч моҗкывҗас.	86. КАГГИӖ—Особӗҗ отрадса ош.
64. Мудер Алдар-Кос (Казакскӗҗ моҗкыв)	87. КАГГИӖ—Вошӗм класс.
65. Охӗк (Армҗанскӗҗ моҗкыв)	88. КАГГИӖ—Турецкӗҗ бутсы.
66. Аладдин да волшебнӗҗ лампа (Арабеккӗҗ моҗкыв)	89. Гаҗдар—Воҗеннӗҗ таҗна җылыс.
67. Али-Баба да ӗламын рӗз-боҗык (Арабеккӗҗ моҗкыв)	90. ГАҗДАР—Нӗлӗд блӗндаҗ.
68. ХАРРИС—Кролӗк-Вок.	91. ТИХОНОВ—Чӗрт.
69. РОЛЛАН—Жан Кристоф.	92. Михалков—Јортҗас.
70. ТОЛСТОЈ А.—Желтухӗн.	93. ФРАКРМАН—Ылыс граница дӗнын.